

Zakelijk verslag van de openbare hoorzitting van 9 september 2008 en advies van de commissie van advies voor bezwaar- en beroepschriften inzake het bezwaarschrift d.d. 4 juli 2008, gericht tegen het besluit van het college van burgemeester en wethouders van 11 juni 2008 - verzonden 12 juni 2008- waarbij aan BAM Vastgoed B.V. kapvergunning met herplant is verleend voor het vellen van 255 bomen op het voormalige Marinehospitaalterrein te Overveen, ingediend door de heer mr. G.H.L. Weesing, van Hamer Weesing Bollekamp Advocaten, namens:

- de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid Vereniging Marinehospitaalterrein, statutair gevestigd te Overveen;
- 132 natuurlijke personen, zoals genoemd in de aan dit verslag aangehechte lijst;
- de Stichting Bescherming Erfgoed Zuid-Kennemerland, statutair gevestigd te Heemstede;
- de Stichting Ons Bloemendaal, statutair gevestigd te Bloemendaal;
- de Bomenstichting, statutair gevestigd te Utrecht;

Kenmerk: 2008019793

Aanwezig: van de zijde van de commissie:
de heer mr. M.J. Heule (voorzitter);
mevrouw mr. E.M. Jacquemijns (lid);
mevrouw mr. M.H.J. van Slooten-Benders (lid);
mevrouw mr. E. Siebelt (secretaris);

namens het verwerend bestuursorgaan:
de heer mr. P.H. Revermann (vertegenwoordiger college);
de heer O.E.L.M. van Nispen tot Pannerden (afdeling groenvoorziening);
de heer mr. R.P. Heilig (afdeling publiekszaken);
mevrouw ing. I.T.A. Storm (afdeling groenvoorziening);
de heer T. Jansen (projectleider Marinehospitaalterrein);

van de zijde van bezwaarde:
de heer mr. G.H.L. Weesing (gemachtigde van bezwaarden)
de heer Wasser
de heer T. Schermerhorn (adviseur Vereniging Marinehospitaalterrein)
de heer G.A. Uittenboogaard (voorzitter Vereniging Marinehospitaalterrein)

van de zijde van vergunninghouder:
mevrouw mr. D.S.P. Fransen (gemachtigde BAM Vastgoed B.V.)
de heer ir. W. Schaafsma (BAM Vastgoed B.V.)

overige belangstellenden:
mevrouw L. de Vita (bestuurslid Stichting Ons Bloemendaal)
mevrouw M. van Bussel (secretaris Stichting Ons Bloemendaal)

de heer drs. R.A. Heerze (wethouder gemeente Bloemendaal)
mevrouw Brans
de heer Van Leeuwen
de heer Vissers

De voorzitter opent de zitting en schetst de gang van zaken bij de behandeling van bezwaarschriften. De voorzitter wijst op de functie van de commissie als onafhankelijke adviescommissie. De commissie adviseert het verwerend bestuursorgaan - in dit geval het college van burgemeester en wethouders - hoe te besluiten op het bezwaarschrift.

Vervolgens geeft de voorzitter de heer Weesing het woord. De heer Weesing laat de heer Wasser via foto's de situatie duidelijk maken. Verder verwijst de heer Weesing naar zijn bezwaarschrift, beroepschrift en de door hem ingezonden nadere memorie naar aanleiding van het verweerschrift (2008017500).

De heer Weesing voert vervolgens namens bezwaarden het woord aan de hand van de door hem overgelegde pleitnotitie (2008019830) die hierbij als herhaald en ingelast dient te worden beschouwd.

Vervolgens geeft de voorzitter het woord aan de heer Revermann. De heer Revermann voert vervolgens namens het college het woord aan de hand van de door hem overgelegde pleitnotitie (2008019829) die hierbij als herhaald en ingelast dient te worden beschouwd.

Hierna geeft de voorzitter het woord aan de vergunninghouder, BAM Vastgoed B.V.. Mevrouw Fransen voert namens BAM Vastgoed B.V. (hierna: BAM) het woord aan de hand van de door haar overgelegde pleitnotitie (2008019831) die hierbij als herhaald en ingelast dient te worden beschouwd.

Tenslotte merkt mevrouw Fransen op dat de rechtbank op 10 november 2008 zitting houdt en zij verzoekt daarom om een spoedige voortgang van zaken, zodat de beslissing op bezwaar eventueel ter zitting bij de rechtbank kan worden meegenomen.

De voorzitter geeft aan dat het verband tussen het beroep tegen de verleende vrijstelling en bouwvergunning en het bestreden besluit de kapvergunning te verlenen, hem duidelijk is. De voorzitter benadrukt dat het hier uitsluitend gaat over de bezwaren die tegen de verlening van de kapvergunning zijn ingediend.

De voorzitter vraagt de heer Revermann om verduidelijking van de gestelde maatschappelijk culturele waarde van de bomen. De heer Revermann verklaart dat er na de prijsvraag gekozen is voor het plan van BAM. Daarbij heeft het de gemeente voorgestaan om zoveel mogelijk bomen te sparen. Eerst heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de waardevolle elementen in het gebied, waarna gekeken is hoe de geplande bebouwing hier het best in zou passen.

De voorzitter informeert naar de ontvankelijkheid van de 132 natuurlijke personen die bezwaar hebben gemaakt. Hij verwijst naar de jurisprudentie over het criterium van de woon- en leefomgeving.

De heer Weesing legt uit dat ook de bezwaarden die niet direct zicht hebben op het park, toch een belang hebben bij de bestreden kapvergunning. Het belang van groen en een park in de omgeving gaat verder dan alleen het zichtcriterium. Het belanghebbendebegrip gaat hierin verder dan bijvoorbeeld het belanghebbendebegrip bij een bouwvergunning. Alle bezwaarden wonen op een redelijke loopafstand van het park en zijn op grond daarvan aan te merken als belanghebbenden.

Daarnaast betreft het een vrijstelling van het bestemmingsplan. De woningen van bezwaarden staan in het bestemmingsplan en derhalve hebben bezwaarden ook vanuit die invalshoek een belang bij de kapvergunning.

De voorzitter geeft de vertegenwoordigers vervolgens de gelegenheid om op elkaar te reageren.

De heer Weesing geeft namens bezwaarden aan dat de verhouding tussen het belang van volkshuisvesting en het belang van de groenvoorziening verkeerd ligt. Het prevaleren van het belang van volkshuisvesting is volgens hem een achterhaald standpunt. Juist het aanwezige groen is een belangrijke economische waarde in een gebied. In artikel 24 van het bestemmingsplan Zijlweg West eo. worden 37 normen ter bewaring van het groen en de leefomgeving gegeven. De huidige plannen staan hier haaks op.

De gecreëerde tegenstelling tussen volkshuisvesting en groenvoorziening vindt de heer Weesing idioot.

Van de 47 in 2002 als waardevol of zeer waardevol aangemerkte bomen blijven er na het uitvoeren van de kapvergunning slechts 17 intact. Een goede onderbouwing hiervoor ontbreekt.

Wat betreft de connectiviteit met het besluit tot het verlenen van de vrijstelling merkt de heer Weesing op dat voor de bestreden kapvergunning ook vrijstelling is verleend. Dit maakt het verband voldoende duidelijk.

Het bestemmingsplan stelt de eis van een bebouwing met 60 tot 90 woningen. Het is niet noodzakelijk om het maximum van 90 woningen te bouwen, zoals BAM graag wil. Het betreft een klein gebied en het hierop toch willen realiseren van het maximum aantal van 90 woningen is geen reden de aanwezige bomen te kappen.

Voorts merkt de heer Weesing op dat de Nota van beantwoording een niet afdoende reactie geeft op de ingediende zienswijzen op het ontwerp vrijstellingsbesluit. Een meer volledige motivering is vereist.

De heer Weesing geeft aan dat de vertegenwoordiger van het college herhaaldelijk verwijst naar de overeenkomst tussen BAM en de gemeente als onderbouwing voor de verleende kapvergunning. Echter, deze overeenkomst kan niet als beleid worden gezien op grond waarvan de gemeente een kapvergunning moet verlenen.

Met betrekking tot de eventuele monumentale status van de tuin verwijst de heer Weesing naar het besluit van 23 december 1993 van de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur tot het aanwijzen van het perceel waarop de tuin ligt als beschermd monument. Het perceel heeft een oppervlakte van 51 are, derhalve concludeert de heer Weesing dat het besluit tot het verlenen van de status van beschermd monument niet enkel de villa, maar ook de tuin omvat. Verder verwijst de heer Weesing naar artikel 8 van de toelichting op het bestemmingsplan. Hierin staat letterlijk: 'de tuin is eveneens opgenomen als Rijksmonument'.

De opmerkingen van wethouder Bruins Slot in de raadsvergadering van 24 november 2004 hebben volgens de heer Weesing de verwachting gewekt dat er geen, of althans maar twee bomen gekapt zouden worden. De wethouder heeft zich uitgelaten over de intentie van het college om geen enkele boom te kappen. Eventueel was het mogelijk dat er twee bomen gekapt zouden moeten worden, maar hier zou een passend alternatief voor gezocht worden. Dat er nu kapvergunning is verleend voor 255 bomen, is niet in lijn met deze gewekte verwachting.

Tenslotte wijst de heer Weesing op het persoonlijk belang van projectwethouder Heerze, die zichzelf als belangstellende voor een woning in het project heeft gemeld. Deze schijn van belangenverstrengeling had voorkomen moeten worden.

Vervolgens geeft de voorzitter het woord aan de heer Revermann. De heer Revermann merkt op dat er volgens de vrijstellingsprocedure vrijstelling is verleend van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is hier dus niet meer van belang.

Verder haalt hij aan dat na realisatie het park 79% van de beschikbare ruimte in beslag zal nemen en de bewoning slechts 21%. Er is een verplichting opgelegd tot herplant en een aantal bomen geniet bescherming, maar het is noodzakelijk dat er een aantal bomen wijken.

De voorzitter dankt daarna de aanwezigen voor hun bijdragen en sluit de hoorzitting.

Naar aanleiding van de overgelegde stukken en het in de hoorzitting behandelde overweegt de commissie daarom het volgende:

ten aanzien van de ontvankelijkheid:

De commissie is van oordeel dat er redenen zijn een aantal van de bezwaarden niet-ontvankelijk te verklaren.

Op grond van artikel 1:2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) wordt onder belanghebbende verstaan: 'degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken'. Met betrekking tot het besluit tot het verlenen van een kapvergunning is in jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) bepaald dat om te worden aangemerkt als belanghebbende bezwaarde een hem persoonlijk aangaand belang dient te hebben dat hem in voldoende mate onderscheidt van anderen. Bij een kapvergunning is de regel dat slechts als belanghebbende wordt aangemerkt diegene die op geringe afstand van de bomen woont of vanuit zijn woning zicht daarop heeft. Onder bijzondere omstandigheden kan dit anders liggen (AbRS 17 september 2003, LJN: AK4035).

Bezwaarden voeren aan dat men regelmatig gebruik maakt van het park en dat men recht heeft op een groenvoorziening in de nabije omgeving en dat men op grond daarvan aan te merken zijn als belanghebbenden. De commissie is van oordeel dat het feit dat bezwaarden regelmatig gebruik maken van de recreatieve mogelijkheden van het park niet kan worden aangemerkt als bijzondere omstandigheid op grond waarvan bezwaarden aan te merken zijn als belanghebbenden. De commissie verwijst naar de uitspraak van Rechtbank Zutphen (26 juni 2008, LJN: BD8443). Hieruit blijkt dat het feit dat bezwaarde gebruik maakt van het park en dat de aanwezigheid van het park in de nabije omgeving van invloed is op de waarde van de woning, niet kan worden aangemerkt als bijzondere omstandigheid op grond waarvan van de bestendige jurisprudentie kan worden afgeweken.

Het nabijheids criterium gevormd in de jurisprudentie van de Afdeling houdt een afstand van minder dan 300 meter aan op grond waarvan men geacht kan worden belanghebbende te zijn.

Op grond van het vorenstaande is de commissie van oordeel dat enkel de bezwaren van de navolgende bezwaarden als ontvankelijk dienen te worden aangemerkt:

Bewoners Bloemendaalseweg, Overveen op de huisnummers: 283, 285, 289, 291, 293, 297, 301 en 309.

Bewoners Ernst Casimirlaan, Overveen op de huisnummers: 17, 19, 48, 50, 52, 54, 56, 58 en 60.

Alle bezwaarden uit de Bijdorplan, Haarlem.

De bezwaren van de overige natuurlijke personen, genoemd in de aangehechte lijst, dienen op grond van voorgaande niet-ontvankelijk te worden verklaard.

ten aanzien van de bezwaren:

De commissie concludeert ten eerste dat de band tussen de bestreden kapvergunning en het besluit tot verlening van vrijstelling en bouwvergunning niet wordt bestreden. De commissie bestrijdt niet dat er een verband bestaat tussen de bestreden kapvergunning en het besluit tot verlening van vrijstelling en verlenen van de bouwvergunning. Echter, in de onderhavige zaak staat uitsluitend de verleende kapvergunning ter beoordeling voor.

Bezwaarden voeren aan dat het park, waar de bomen deel vanuit maken, aangemerkt is als rijksmonument in de zin van artikel 3 van de Monumentenwet 1988. Op grond hiervan ontstaat door het verlenen van de kapvergunning volgens bezwaarden een situatie die in strijd is met artikel 11, eerste lid van de Monumentenwet.

De Villa Tetterode is bij besluit van 23 december 1993 aangemerkt als rijksmonument. Uit deze beschikking van het Ministerie voorheen Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur blijkt geenszins dat de tuin ook deze status als beschermd rijksmonument heeft verkregen.

In de brief van 8 september 2008, namens de directeur van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten, wordt duidelijk gesteld dat de tuin geen deel uitmaakt van de beschermde status van de villa als rijksmonument. Op grond hiervan is de commissie van oordeel dat de tuin als zodanig niet is aangewezen als rijksmonument. Wel concludeert de commissie dat er in het bestemmingsplan een zekere cultuurhistorische waarde is gegeven aan

een aantal bomen. De vraag of de tuin ontworpen of gewijzigd is door de heer L.A. Springer laat de commissie verder in het midden.

Wat betreft het motief voor de kapvergunning merken bezwaarden op dat nu volgens hen het bouwplan niet in stand kan blijven, er geen grond bestaat de kapvergunning te verlenen. De commissie is van oordeel dat op grond van artikel 4.3.3 van de Algemene Plaatselijke Verordening Bloemendaal 2007 (APV) geen nadere motivering vereist is voor het indienen van een aanvraag om kapvergunning. Wel wordt bij de beoordeling of een kapvergunning moet worden verleend het motief voor de kap betrokken. In casu is volgens de commissie een duidelijk motief aanwezig, namelijk de realisatie van de bouwplannen.

Met betrekking tot de door bezwaarden aangevoerde strijd met de weigeringsgronden uit de APV overweegt de commissie het volgende. Artikel 4.3.3a APV is zo geformuleerd, dat het college een kapvergunning kan weigeren wanneer één van de weigeringsgronden zich voordoet. Het college is echter niet verplicht een vergunning te weigeren wanneer een van die gronden zich voordoet. Wel dient er een belangenafweging te worden gemaakt. De commissie is van oordeel dat deze belangenafweging in voldoende mate heeft plaatsgevonden door te beslissen dat het algemeen belang bij realisatie van de bouwplannen zwaarder diende te wegen dan het algemeen belang bij behoud van de 255 te kappen bomen.

Uit artikel 4.3.3 APV volgt dat de aanvraag voor een kapvergunning wordt 'door of namens dan wel met toestemming van de degene die krachtens zakelijk recht of door degene die krachtens publiekrechtelijke bevoegdheid gerechtigd is over de houtopstand te beschikken'. De betreffende aanvraag is ingediend door BAM en niet door of namens de gemeente. Echter, gelet op de samenwerkingsovereenkomst tussen BAM en de gemeente en het feit dat de kapvergunning dient ter uitvoering van deze samenwerkingsovereenkomst, gaat de commissie ervan uit dat de aanvraag is ingediend namens de eigenaar, de gemeente. Ter zitting is niet anders gebleken.

Met betrekking tot de 75 bomen met een stamdiameter tussen de 10 en 20 centimeter wordt door bezwaarden aangevoerd dat geen gegronde reden wordt gegeven waarom tot de kap van deze bomen wordt overgegaan. Het bestreden besluit is op dit punt niet zorgvuldig voorbereid en onvoldoende gemotiveerd

Het bevreemdt de commissie dat deze 75 bomen wel in kaart zijn gebracht, maar niet direct zijn meegenomen en slechts op het laatste moment handgeschreven zijn toegevoegd aan de aanvraag. Desalniettemin moeten deze bomen bij de beoordeling van de aanvraag worden betrokken.

Blijkens de tekening die bij de aanvraag is gevoegd worden deze bomen als te kappen bomen in kaart gebracht. De commissie is derhalve van oordeel dat BAM en de gemeente terecht tot het oordeel zijn gekomen dat ook deze bomen vergunningsplichtig zijn. Dat deze bomen later zijn opgenomen in de lijst doet hier niet aan af.

Bezwaarden geven aan dat het bestreden besluit onzorgvuldig en onvoldoende voorbereid is en dat er sprake is van een onbegrijpelijk besluit.

De commissie is van oordeel dat er van een onzorgvuldige of onvoldoende voorbereiding geen sprake is. De aanvraag is voorafgegaan door een uitgebreid onderzoek, waarna de gegevens in kaart zijn gebracht en er een lijst is gemaakt met de te kappen bomen. Ook zijn de bomen beoordeeld op hun vitaliteit en is advies gevraagd aan diverse deskundigen. Op grond van deze handelingen komt de commissie tot de conclusie dat het besluit zorgvuldig is voorbereid en ook begrijpelijk is.

Ook menen bezwaarden dat het bestreden besluit onzorgvuldig gemotiveerd is.

De commissie wijst op artikel 3:47 Awb. Hieruit blijkt dat het bestuursorgaan gehouden is een begrijpelijke motivering te geven bij het genomen besluit. De motivering moet voldoende inzichtelijk maken welke afweging het bestuursorgaan heeft gemaakt om tot het betreffende besluit te komen.

De commissie is van oordeel dat met betrekking tot de bomen met cultuurhistorische waarde, die door het college in het bestemmingsplan specifiek zijn aangewezen, de motivering zeer summier is.

Het feit dat aan deze bomen in het bestemmingsplan een cultuurhistorische waarde is toegekend ontbreekt volledig in de motivering van het besluit. Dit element ontbreekt echter volledig in de motivering van het bestreden besluit. Er heeft kennelijk geen afweging plaatsgevonden of het belang van het behoud van de bomen met cultuurhistorische waarde moet wijken voor het belang van woningbouw ter plaatse van de bomen. Dit bezwaar is derhalve gegrond.

Door uitspraken van de betreffende wethouder zijn bij bezwaarden verwachtingen gewekt dat niet besloten zou worden tot het verlenen van de kapvergunning, althans niet voor het aantal bomen waarvoor de kapvergunning nu verleend is.

De commissie constateert dat niet wordt betwist dat de wethouder uitspraken heeft gedaan die niet in lijn zijn met het bestreden besluit. Echter, het is mogelijk beleid te wijzigen. Door de verleende vrijstelling van het bestemmingsplan, waarin aan diverse bomen een cultuurhistorische waarde is toegekend, zijn de bepalingen uit het bestemmingsplan in de onderhavige zaak niet van toepassing. De discussie over de vraag of de vrijstelling terecht is verleend, is hier niet aan de orde.

Bezwaarden zijn van oordeel dat er een disproportioneel grote hoeveelheid bomen gekapt zal worden, waaronder de bomen met een cultuurhistorische waarde.

De commissie is van oordeel dat bezwaarden terecht opmerken dat de kapvergunning ziet op een grote hoeveelheid bomen. Echter, de kap van deze bomen is noodzakelijk voor de ontwikkeling van de bouwplannen, waarmee zowel het college als de gemeenteraad heeft ingestemd. Zoals eerder al aangegeven staan de bouwplannen en de daaruit voortvloeiende vrijstelling en bouwvergunning hier niet ter discussie.

Bezwaarden hebben aangegeven dat er een discrepantie bestaat tussen de Nota van Beantwoording zienswijzen vrijstelling op grond van artikel 19 Wet Ruimtelijke Ordening van 10 juni 2008 en de Ruimtelijke Onderbouwing van Park Tetrode van 10 juni 2008.

De vertegenwoordiger van het college heeft in het verweerschrift en ter zitting aangegeven deze tekstuele onzorgvuldigheden te herstellen. De commissie gaat er vanuit dat deze toezegging gestand zal worden gedaan.

Advies

De commissie adviseert:

1. de bezwaren van de personen genoemd in de aangehechte bijlage en wonende:
aan de Zijlweg te Haarlem en te Overveen;
aan het Bleekersveld te Overveen;
aan de Bloemendaalsweg te Overveen op huisnummers 244, 281, 315, 317, 321, 323, 339 en 279a;
aan de Ernst Casimirlaan op huisnummers 7, 11, 21, 22, 23, 25, 36, 80, 85;
aan de J.W. Frisolaan te Overveen;
aan de Croesenstraat, Haspelsstraat en Hospeslaan te Haarlem;
aan het Joan Mauritsplein, Julianalaan, Mauricialaan, Militairenweg en O. Nassaulaan, Pernambucolaan, Rio Grandelaan en Ruysdaelweg te Overveen niet-ontvankelijk te verklaren;
2. de overige bezwaren gegrond te verklaren voor zover zij betrekking hebben op: de ondeugdelijke motivering van het opnemen in de kapvergunning van bomen met een cultuurhistorische waarde;
3. de bestreden bezwaren voor het overige ongegrond te verklaren;
4. het bestreden besluit in stand te laten onder aanvulling van de motivering.

Bloemendaal,

7 oktober 2008,

De commissie van advies voor bezwaar- en beroepschriften,

de heer mr. M.J. Heule (voorzitter)

mevrouw mr. E. Siebelt (secretaris)